

Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — — — 28 K
Félévre — — — 14 K
Negyedévre — — 7 K
Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal veszi föl.
Azonkívül az összes hir-
::: detési irodák. :::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybecskerek, 1916.

XLV. évfolyam, 265. szám.

Szombat, november 18.

LEGUJABB.

— Saját tudósítónk cenzurázott távirati jelentései. —

A háboru mai eseményei.

**

**A béke hírek. — Az entente és a lengyel királyság. — A
Deutschland balesete. — Francia repülő bombázta
München. — A francia hadügyminiszter tavaszra jó-
solja az entente győzelmét.**

— A mai nap hírei. —

A béke hírek.

Budapest, nov. 18. A Frankfurter Zeitung a béke hírekre vonatkozólag hiteles helyről nyert értesülés alapján azt írja, hogy most is csupán homályos eredetű béke hírekről van szó, amelyek néhány hét óta egyes semleges államokban keltek szárnyra s nincs más alapjuk mint az általános békevággy.

Budapest, nov. 18. Londonból sürgönyzik: A Daily Telegraph írja:

Wilsonnak nincs más vágya, mint az, hogy a békeközvetítésben, amely a béketárgyalásokat bevezetni fogja, neki jusson a legfontosabb szerep.

Az entente és a lengyel királyság.

Budapest, nov. 18. Luganóból sürgönyzik: A Havas-ügynökség közli Briand francia miniszterelnök sürgönyét, amelyet Stürmer orosz miniszterelnöknek küldött a párisi konferencia üléséről az orosz kormánynak a lengyel királyság ellen való tiltakozása dolgában.

A távirat szövege a Havas-ügynökség szerint a következő:

— Elégtétellel értesülünk az orosz kormány deklarációjáról, amely megállapítja Németország és a monarchia nemzetközi jogsértését és tiltakozik hogy az okkupált területen új állam és új hadsereg alakíttassék.

Szolidárisak vagyunk az orosz kormány döntésével, amelylyel a lengyel nép kívánságait megvalósítani akarja.

A Deutschland utja.

Budapest, nov. 18. A Reutter-ügynökség jelenti New-Londonból:

A Deutschland német kereskedelmi buvárhajó ma reggel negyed hat órakor visszatért a kikötőbe, mert összeütközött kísérő és vontató hajójával. Az utóbbi elsüllyedt. A vontatóhajó személyzetéből heten vízbe fulltak. A Deutschlandon semmiféle sérülést nem állapítottak meg.

Francia repülő bombákat dobott Münchenre.

Budapest, nov. 18. Párisból sürgönyzik: A francia vezérkar jelenti e hó tizenhetedikéről:

Beauchamp aviatikus százados reggel 8 órakor fölszállott és München felé tartott, ahová délben érkezett meg. Az aviatikus bombákat vetett a pályaudvarra megtorlásul annak, hogy a németek az utóbbi napokban Amiens nyit városát ismételten bombázták. Beauchamp Münchentől délnek röpült s azután Santa Sola di Piavéban Velencétől husz kilométerre északra leszállott, miután az Alpokon átkelt. A repülő négyszáz kilométernyi utat tett meg.

A francia hadügyminiszter tavaszra az entente győzelmét jósolja.

Budapest, nov. 18. Luganóból sürgönyzik: A Corriere della Sera-nak jelentik Athénből:

Roques francia hadügyminiszter athéni újságíróknak kijelentette, hogy az entente keleti hadserege megtesz min-

dent ami módjában áll s helyzete kedvező. Az ideiglenes kormány eddig egy ezredet küldött a frontra.

Tovább kijelentette még a francia hadügyminiszter, hogy az entente győzelmét a jövő év tavaszán „nagyszerű győzelmek” fogják eldönteni.

A párisi konferencia.

Budapest, nov. 18. Luganóból sürgönyzik:

A Stampa hosszabb cikkben foglalkozik a párisi konferencia céljával. A konferencián az olaszok is részt vesznek s megjelenik Carcano olasz pénzügyminiszter is. A konferencián az olasz pénzügyminiszter elsősorban szóvá teszi a deviza árfolyamok óriási emelkedését. A konferencián továbbá új tervet dolgoznak ki a Balkánra, ahol a legnagyobb erőfeszítéseket kell tenni.

Az entente újabb manőverülése Görögországban.

Budapest, nov. 18. Londonból sürgönyzik: A Times jelenti Athénből:

Roques francia hadügyminiszter közölte a görög kormányval, hogy Sarraíl csapatokat küld ki azzal a feladattal, hogy azok megszállják Görögország határát s itt semleges zónát csináljanak. A görög miniszterelnök hozzájárult továbbá ahhoz, hogy a larisszai vasutvonalat az entente felhasználja Szalonikinek élelmiszerekkel és municióval való ellátására.

Az osztrák miniszterelnök az együttműködésről.

Budapest, nov. 18. Bécsből sürgönyzik:

Körber miniszterelnök egy újságíróknak kijelentette, hogy reméli a magyar kormányval való kölcsönös együttműködést keresztülvinni. Tisza István gróf részéről a legmelegebb megértésre és támogatásra talált ez a törekvése. Az élelmiszerkészletek elosztására reméli, hogy a magyar kormány a lehetőséghez képest rendelkezésre bocsátja Ausztriának azt, ami megélhetéséhez szükséges és ami neki hiányzik.

„A béke fejedelme Keletről jön”.

— nov. 18.

Az orosz diplomácia, ha alkalom került rá, mindig mesebeszédnek jelentette az ugynevezett nagypéter-cári végrendeletet. Amely szerint Péter cár azt a rendelkezést hagyta maga után kötelességül az utódoknak a cári trónon, hogy el kell foglalniuk Konstantinápolyt, mert csak az lehet a végcélja a nagyorosz politikának. Mesebeszédnek mondták ezt, pedig tényleg az orosz hatalmi törekvéseknek mindig ez volt a rugója, évszázadok óta. Konstantinápoly, a Boszporus és a Dardanellák s vele együtt azután az egész Fekete-tenger, amely csak úgy ér valamit, ha az övék Konstantinápoly. A török fővárost a szláv nyelvek mindenike Carigrádnak, az orosz Cárgrádnak, a cár városának nevezik. Ezért viselt annyiszor háborút már a törökkel. Ezért hatolt be a Kaukázusba s onnan Örményországba, hogy az egész Fekete-tengert a birtokába ejtse s Kis-Ázsián keresztül hátulról is támadhassa Konstantinápolyt, ha arra alkalom kínálkozik.

A mostani nagy háboruba is ezzel a kecségetéssel vitte bele az angol. Elébe mutatta a koncot. Te adjad embertömeget, id gőzhengerét, mi pedig biztosítjuk neked régi vágyaid netovábbját. Bár Ázsiában az angol és az orosz érdekek nagyon is surolják egymást és szinte összeütközésben vannak, az orosz politika belemért ebbe a szerződésbe. Talán azért, mert belsőleg amugy is szüksége lehetett háborúra.

Az orosz viszonyok jó ismerője, Aage Madeling azt mondja, hogy Oroszország az elnyomott népben időnkint fölglyült forradalmi parazsat csak úgy bírja eloltani, hogy nagy pogromokat rendez, vagy háborút csinál. A pogromokat megcsinálja a maga agent provocateurjeivel, a háborúhoz a néphangulatot előkészíti tetszetős jelszavakkal. A balkáni szláv testvérek felszabadítása. Az egész világnak orosz-nak kell lennie. Szóval van belőlük rak-táron elég.

Ha Oroszország odajuthatna a vágyai végcéljához, Cárgrádnak, természetesen sutba lökné a balkáni délszlávok felszabadítását, amint elnyomta eddig is mind ezt a szerencsétlen népet, amely az uralma alá került. A lengyeleket, finneket, ukrainaiakat. Pedig ez utóbbiak harminc millió lélekből állanak, mégis letiporták s minden mozgolódásukat vérbe fojtotta. Ez lett volna a sorsuk a balkáni államoknak s ezért nevezte Carp Péter öngyilkosságnak azt, hogy Románia az oroszok pártjára állott.

Azonban az angol ígért, hogy Konstantinápolyt az orosz kezére játsza, végleg befagyott. A dardanellai akció esütörtököt mondott, a háboru egyik legesufosabb kudarcra volt, ami az ántántot érte. Most pedig ugyanez a kudarc, bár más formában készül Szaloniknál. Az ántánt szaloniki-i hadserege egy év óta nem tud semmire sem menni, nemhogy Konstantinápoly felé haladhatna, de még Monasztirt sem bírja elvenni a bolgároktól. S most az a hír jár, hogy elviszik onnan az egész hadsereget, miután hiába tartották ott esztendőn át.

Ezzel egészen kutba estek az orosz reménysek s Oroszországban egyre hangosabban kérdezi a közvélemény, már amilyen ott van, hogy miért harcolunk s miféle kifejezeten orosz célja van ennek a nagy vérontásnak. Az angolok, franciák nem tudták beváltani az ígérést, az

orosz csak veszített és csalódott s alaposan kiábrándult a szövetségeseiből.

„A béke fejedelme a keletről jön” — mondta a napokban a bolgár trónörökös.

Nincsen benne lehetetlenség. Még ha a дума elnöke tagadja is.

HIREK.

Az Élethez.

Élet, élet, te gyönyörű álom,
Rózsák szépsége, embervilág,
Isten mosolya e bus világon,
Te szent titok, te örök, te csodás!

Szivemnek rejtett, halk templomban
Ezernyi láng ég, mind csak érted ég,
A fényben most s majd a bus halálban
Nagy hódolásom küldöm én feléd.

S most piros rózsát: szívet, illatost
A sárban gázol milliót a Halál,
Száguld a vész, a romlás ökle most
Csak szívet, szívet, szíveket talál.

Bűvös páncélt rabolja a mesékből,
És óvjad, Élet, azt, mi fiatal.
Óvd a szerelmet fekete éjtől,
Ragyogjon, éljen a mosoly, a dal!

Fakaszszon bimbót a gyöngye ábránd,
Mely ott remeg a lélek fenekén,
Hatalmas Élet, törd le az ármányt,
A gyászt, mely szárnyal némán, feketén.

Hallgass az anyának szent hitére,
Ki könnyel felti drága magzatát,
Küldd le pihegő, égő szívére,
Élet, élet, a béke angyalát!

(„A Hé t”-ből.)

Borsodi Lajos

— **A katonai cigányzenekar hangversenye.** A 12-ik gyalogezred cigányzenekara további rendelkezésig minden szombaton este 8 órától hangversenyeznek a kaszinó-vendéglő éttermében.

— **Hivatalos jelentések november hó 17-ikéről.** A miniszterelnökség sajtóosztályától a következő hivatalos jelentéseket kaptuk a haretéri eseményekről:

Höfer jelentései:

Keleti harctér:

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A predeáli uttól keletre osztrák-magyar és német haderők áttörték az ellenlétséges vonalakat. Egyébként is Észak-Olahországban a helyzet mindenütt kedvező. Ott tegnap ismét összesen több mint 2000 foglyot szállítottunk be. Sósmezőnél bajor csapatok elfoglalták a Runtul maret. A tölgyesi-szorostól délkeletre emelkedő magaslatokért tovább folyik a harc. Az Erdős-Kárpátokban helyenkint fokozódott az orosz tüzérési tevékenység.

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: Nincs ujság.

Olasz és délkeleti harctér:

Nincs különös esemény.

A német nagyfőhadiszállás jelentései:

Nyugati harctér:

Rupprecht trónörökös hadserege: A Somme mindkét partján időnkint igen erős tüzérési harcra került a sor. Este felé Beaumontnál az angolok egy támadása következett, melynek előkészítő tüze áterjedt az Ancre déli partjára. Ez a támadás, valamint egy éjszakai támadás Le Sarstól nyugatra meghiúsult. A flers-thilotti uton a gárda gránátos-ezred egy angol fészek kitakarítása alkalmával öt géppuskát zsákmányolt. A franciák előretörései Saillistól kétoldalt a támadónak semmiféle előnyeivel nem jártak. A kölcsönös repülőtevékenység úgy nappal, mint éjjel élénk volt.

Keleti harctér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arcvonala: A harci tevékenység a tenger és a Kárpátok között csekély volt.

Károly főherceg vezérezredes arcvonala: A Gyergyó-hegységben a Putna-völgytől keletre emelkedő magaslatokon az oroszok támadásainkkal szemben szívós ellenállást fejtenek ki. A határon Kézdivásárhelytől keletre a gyak-

ran bevált 19-ik bajor tartalékgyalogezred rohammal elfoglalta a Runtul mare csucst és azt erős támadásokkal szemben is megtartotta. A predeáli uttól nyugatra osztrák-magyar csapatok betörték a román állásba. A Krafft von Delmensingen altábornagy parancsnoksága alatt a Vöröstorony-szorostól délre előrenyomuló csapatok tegnapi harcai eredményeként ismét tiz tisztet és több mint 1500 főnyi elfogott legénységet vittek hátra. Ezenkívül az erdélyi arcvonal egyéb helyein még több mint 650 oláht elfogtunk, 12 géppuskát zsákmányoltunk. A csapatok jelentése szerint az oláh lakosság részt vesz a harcban.

Balkán harctér:

Mackensen vezértábornagy hadserege: Silistriánál a tüzérési tűz élénkebb volt mint az előző napokban.

Macedóniai arcvonal:

Malik és a Presba-tó között a monastiri sikság nyugati szélén és a Cegeltől (a Csernahajlásban) északkeletre emelkedő magaslatokon az antant csapatok új erős támadásait visszavertük. — Ludendorff.

— **Erzsébet királynő emlékezete.** Holnap, vasárnap lesz Erzsébet napja, boldog emlékü királyasszonyunk névünnepe, amelyről mindig kegyelettel emlékezett meg Magyarország népe. Mivel ezuttal Erzsébet napja vasárnapra esik, a szokásos gyászistentisztelet hétfőn, 20-ikán d. e. 10 óraok lesz a róm. kath. plébánia templomban. Az istentiszteletre hivatalosak az összes hatóságok, testületek és intézetek.

— **Dienstl Emilia kitüntetése.** Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, Dienstl Emilia nagybecskereki áll. elemi iskolai igazgató-tanítónőnek nyugalomba vonulása alkalmából, a király sok évi eredményes működéssel szerzett érdemei elismerésül az arany érdemkeresztet adományozta. Dienstl Emilia kitüntetése bizonyára széles körben élénk örömet kelt, mert egy kiváló pedagógiai munkásságával, mint szeretetreméltó egyéniséggel minden körben tiszteletet és becsülést szerzett.

— **Katonai kinevezések.** A király Riegelmayer Rezső 29. gy. ezredbeli százados raktártisztet őrnaggyá;

Dr. Várady Imre, dr. Goldmann József és Aszlányi Dezső népfőlkelő hadnagyokat pedig népfőlkelő főhadnaggyokká kinevezte.

Kinevezte továbbá a király Fleiner Aladár 5. honvédegyezredbeli tart. hadnagyot, helybeli fűszerkereskedőt tart. főhadnaggyá.

— **Hősi halál.** Kadelburger Sándor főhadnagy, a Signum Laudis tulajdonosa, a bosznia-hercegovinai IV. vadászszázalójánál beosztva f. é. nov. 1-én fején srappellől találva hősi halált halt. Kadelburger a háboru kitörése óta mint népfőlkelő hadnagy szolgált s csak az utóbbi időben lett a bosznia-hercegovinai ezredhez áthelyezve. Az elesett hősből Kadelburger Lipót nagybecskereki kereskedő fiát gyászolja.

— **Németh püspök temetése.** Temesvárról jelentik: A csanádi egyházmegye ősz pátriárkájának, Németh József felszentelt püspöknek, nagyprépostnak és püspöki helynöknek csütörtökön folyt le a temetése impozáns részvét mellett. A temetésen a torontálvármegyei papság részéről megjelent Magyar Pál pápai kamarás, nagybecskereki antaplébános, Unterreiner József billédi, Rankov Lajos módosi esperesek, Moravetz Gyula torontálszécsányi, Schneider Ede lovrini, Hollinger Antal nagytszegi, Wagner Nándor alsóeleméri, Szmétána Ágost bókai plébánosok. A temetés napján reggel 9-kor a városi tanács Geml József polgármester elnöklésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az elhunyt főpap érdemeit jegyzőkönyvben örökítették meg. Az egyházi szertartást dr. Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök végezte. A díszes ércokorosót beszentelte a püspök, mire megindult a menet a székesegyházba. A temetés ideje alatt a város összes iskoláiban szünetelt az előadás és a tanulmányosság elül-

járai vezetésével a gyászháztól a székes-egyházig terjedő utvonalon két oldalán állott sorfalat. A székesegyházban ünnepélyes nagy rekviemet pontifikált a megyéspüspök, elvégezték az ilyenkor szokásos szertartásokat, mire a püspök holttestét rejtő koporsót elkísérték a székesegyház kriptájához, ahol újabb beszentelés után befalazták. A temetés végeztével az ilyenkor szokásos Gloriosum-misést végezték el a székesegyház főoltáránál.

— **Köszönet.** Özv. Löwy Ignátné halála alkalmából az izr. Nőegylet koszorúmegváltás címén a következő adományokat vette: Lozsa Zsigmondné 20 kor. Özv. Winter J. L.-né 20 kor. Ezen nemes adományokért hálás köszönetet mond özv. dr. Mangold Samuné elnök.

— **A Városi Moziban** holnap, vasárnap „A martirok” című négy felvonásos rendkívül szenzációs dráma kerül színre gazdag kísérő műsor keretében.

— **A hajózási áruforgalom szüntetésé.** A Dunagőzhajós-társaság nagybecskereki ügynöksége közli, hogy a hajózási áruforgalom a következőképpen szüntették be:

Nagybecskerekre a következő állomásokról már be van szüntetve: Regensburg, Passau, Linz, Korneuburg, Nussdorf, Wien, Fischamend és innen lefelé valamennyi állomásról Ujpestig.

November 20-tól megszűnik a következő állomásokról: Wien—Prater-rakpart, Pozsony, Győr, Gönyü, Néma. — November 22-től: Bares, Belistye. — Nov. 24-től Budapest és ettől lefelé a Dunán valamennyi állomásról Szlankaménig és Eszékig. — Nov. 28-tól: Zimony, Belgrád. — Dec. 1. Temesvár és valamennyi Tiszai állomásról.

Nagybecskerekre be van szüntetve az áruforgalom Ujpestig és Ujpestől fölfelé levő valamennyi dunai állomásra Regensburgig (Néma, Gönyü, Győr, Pozsony) kivételével. — Nov. 22-től: Eszék, Belistye, Bares állomásokra. Nov. 25-től: Szlankamén és innen fölfelé fekvő valamennyi dunai állomásra Budapestig, továbbá Néma, Gönyü, Győr, Pozsony és Obrenovác állomásokra, valamint Obrenováctól fölfelé fekvő valamennyi szávi állomásra Szi- szekig. — Dec. 1-től: Zimony, Belgrád, Temesvár állomásokra és valamennyi tiszai állomásra.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Molnár Antal rk. villanyszerelő és Liseheron Magdolna rk. — Szivák Mátyás ref. földműves és Juhász Etelka rk. — Kinity Milenko rk. földműves és Kirtyánszki Deszanko rk. — Schlosszer Ferenc rk. számvevő őrmester és Mészáros Irén rk. — Dr. Edenburg Andor rk. ügyvéd és Balogh Gizella ág. k. ev.

Születések: Jung Sándor rk. haditermény rt. hivatalnok, fiu. — Marosán Miklós rk. napsz., leány. — Telecsán Tamás ág. h. ev. napsz., leány. — Ifj. Ferdinándi József rk. könyvkereskedő, leány. — Barbul Amália rk., fiu. — Szörnyi István ág. h. ev. máv. fékező, leány. — Traub Tamás rk. uszályhajó-kormányos, fiu. — Berberszki György rk. városi hivatalnok, fiu. — Kirtyánszki Csedomil rk. napsz., fiu. — Emánuel György rk. megyei tisztviselő, leány. —

Halálozások: Wilnis Jakab rk. földműves, tüdőgyulladás. — özv. Pertia Demeterné rk. 64 éves, csokros hűgyár. — özv. Blasi Jánosné rk. 86 éves, ütőermezesedés. — Kálmán Márton rk. 21 éves honvéd, hősi halált halt. — Momirski Dusan rk. 30 éves honvéd, hősi halált halt. — Tabakov Omer rk. 38 éves honvéd, hősi halált halt. — Bohn Jakab rk. 24 éves honvéd, hősi halált halt. — Ursu Katalin rk. 6 éves, tüdőlob. — Andrejin Radivoj rk. 1 hónapos, görcsök. — Gerstner János rk. 61 éves gőzhajó-kormányos, id. veselob. — Markov Miksáné rk. 35 éves, tüdőlob. — Stojko Gergely rk. 4 hónapos, tüdőgyulladás. — Gruin Ede rk. 4 éves, tüdőlob. — Satoity Zvezdanka rk. 12 éves, tüdővész. — Nikolics Márk rk. 29 éves földműves, tüdővész. — Klemen-

tics Jakab rendőrbiztos (halál oka ismeretlen). — Radukin Lyubinka rk. 3 éves, torokgyík.

— **Mindent a hadseregnek!** A m. honvédelmi miniszterium Hadségélyző Hivatala kéri az áldozatkész magyar társadalmat, hogy a számára használhatatlan vagy nélkülözhető harisnyát, vagy esetleg gyapjú és vászonrongyokat minél nagyobb mennyiségben küldjön be Átvételi Különítmányához (IV. Váci-utca 38. sz.) a haretéren való felhasználás végett. A „Szereteadomány” jelzésű csomagok ingyen szállíttatnak.

— **Kincsek a szemében.** Ha a tapasztalat megcáfolhatatlanul nem bizonyítaná alig hinné el az ember, hogy mennyi sok százezer korona kerül ki azokból a hulladékokból, amelyek egy világáros szeméjtjében értéktelenül hevernek. Ezekről a szemében heverő kincsekről közöl szenzációsan érdekes, fantasztikus képeket cikklet a Képes Ujság naptára. A Képes Ujság naptára egyébként is valóságos tárháza a tudományos ismereteknek, az idegizgatóan izgalmas kalandoknak, történeteknek és históriáknak. Rengeteg pompás kép díszíti a Képes Ujság naptárát, amely most jelent meg és amelyet a Képes Ujság minden előfizetője — a most belépő új előfizetők is — teljesen ingyen ajándékkal kap meg.

DR. HEINERMAN SZANATÓRIUMA NAGYBECSKERÉKEN.

Főlvétetnek mindennemű betegek.
Modern berendezés és felszerelés.
Gondos kezelés és ápolás.

Irodalom.

— **A világháború naplója.** A Magyar Könyvtár ily című becses és tartalmas sorozatának most már XI. füzetét jelent meg amely az 1916 január—februári eseményeket mondja el röviden, hiteles adatok alapján s ezenkívül Luigi Barzini, Sven Hedin, Lengyel Géza és Szöllösi Zsigmond érdekes cikkeket közli. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és Fiai) cég adta ki; ára 60 fillér.

— **Deák Ferenc husvétii cikke** és a kiegészítést védő, 1867 március 28-án elmondott beszéde a magyar politikai történetnek oly határt jelző okiratai, amelyeket bizonyára ismerni kíván minden magyar ember. A Magyar Könyvtár, Radó Antal rendkívüli népszerűsége jutott vállalatá teltát közszükségletnek felel meg, mikor egyik legújabb füzetében mindenki számára hozzáférhetővé teszi a haza bölcsésének e két nevezetes művét: újabbkori történetünk e fontos két kútforrását, az eredeti szövegek alapján. Értékes tájékoztató bevezetést úgy a husvétii cikk, mind a beszéd előzményeiről s hatásáról dr. Fayer Gyula irt. A füzetet a Lampel R. (Wodianer F. és fiai) cég adta ki; ára 30 f.

— **Két királyi gyermek** vált az utóbbi napokban gyászos események révén aktuálissá: a beteg cárevis, a tifuszban elhalt kis Mircea román herceg — mind a kettőnek arcképét közli a Jó Pajtás legújabb november 12-diki száma Kis Krónika rovatában. Benedek Elek népszerű képes gyermeklapja közli ezenkívül Vértesy Gyula versét, Zsoldos László elbeszélését, Rákosi Viktor folytatja regényét, Endrődi Béla rajtot és verset ad, Bicsó Ilona képet a tündérek erdélyi meneküléséről, Benedek Elek versével, Lakatos László cikklet az erdélyi szászokról (képekkel), Böleke repülőkapitány képe is itt van. Benedek Elek egyre nagyobb érdeklődés közben folytatja A nagy földindulás cím-

mel székely hazájából való menekülése re- gényes történetét. Tarka mese, sok szép kép, a rejtvények és szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-Társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 kor. 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad és mutatványszámokat küld a „Jó Pajtás” kiadóhivatala. Budapest, IV., Egyetem-téca 4.

Törvényszék.

§ **Megülte a feleségét.** Raczkov Zsiva 63 éves Nagyikindai gazdasági cseléd szándékos emberölés büntetével vádolva került szerdán a szegedi királyi ítélőtábla elé. A bűne az, hogy agyonütötte a feleségét, Atymov Rakilát, mert ez folyton részegeskedett. 1916. június 15-én történt a bűntény Nagyikinda határában egy tanyán. Raczkov ezen a napon délután megint részegen találta a feleségét. Ezen felháborodva, egy vasvilla nyelével ütle- gelni kezdte az asszonyt, aki a dühöngő ember elől az istállóba menekült, ez azon- ban oda is követte. Hogy ott mi történt, nem látta senki, csak Raczkov leánya, Raczkov Milla mondta el, hogy ütések zaját és jajgatást hallott. A tanu oda- sietett s anyját vérben fekvő, hörögve találta, a szobában pedig az ágy alatt egy véres kést talált. Az asszony rövidesen behalt sérüléseibe s az orvosi vizsgálat megállapította, hogy a holttesten számos ütés és szúrás nyomai vannak. Raczkovot hamis tanúzásra való rábírással is vá- dolta az ügyészség, mert leányát arra akarta rábírní, hogy ne tegyen ellene ter- helő vallomást. A nagyikindai törvény- szék Raczkov Zsivát halált okozó súlyos testi sértés büntetében találta bűnösnek s ezért öt évi fegyházra ítélte, a hamis tanúzásra való felbujtás büntetése alól azonban felmentette. A szegedi királyi ítélőtábla a hamis tanúzásra való felbuj- tásban is bűnösnek találta, ezért bünteté- sét hat évi fegyházra emelte fel.

§ **A gondatlan anya.** Junius 8-án Csereye község határában súlyos szerencsétlenség történt. Tom in Milánné 7 éves Milán fiát libát őrizni küldte ki a legelőre. A legelő mellett egy mély vízü tó van, melybe a szerencsétlen gyermek belefulladt. A nagyikindai törvény- szék gondatlanságból okozott emberölés vét- sége miatt ítélkezett a gyermek anyja Tom in Milánné és Szávin Száviné fölött. Az anyát azért vonta felelősségre, mert tudta, hogy a mélyvízü tó a legelő mellett van mégis oda- küldte a fiát, Szávinét pedig azért, mert a fiut beküldte a tóba, hogy a kacsaít onnan ki- hajtsa. A törvényszék mindkettőt 8—8 napi fogházbüntetésre ítélte, az ítéletet azonban 3 évi probaidőre fölfüggesztette. A szegedi kir. ítélőtábla ma foglalkozott az ügygel s a nagy- ikindai törvényszék ítéletét helybenhagyta.

§ **Zsaroló napszám.** Kláity Gyura 66 éves mokriani napszámot a nagyikindai tör- vényszék zsarolás vétsége miatt egy hónapi fogházra ítélte. Kláity junius 16-án Mokrinban a község háza előtt, majd később az orvosi lakásban megtámadta Pavlov Zsivónét, fojto- gatni kezdte, a kendőjét lehuzta s azt köve- telte, hogy az asszony fizesse meg neki 20 K állítólagos tartozását. A szegedi kir. ítélőtábla ma tárgyalta az ügyet s a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Üzletmellékkel
kiadó**Hunyadi-utca,
Eisenstädter-féle házban.**

1353-1

Bővebbet: Eisenstädter I. L. urnál.

500 koronát

fizetek Önnek, ha **Ria-balzsam** nevű gyökérgyógyító tyukszemét, szemölcsét és bőrkeményedéseit három nap alatt nem tünteti el fájdalom nélkül. Egy tégely ára jótálló levéllel együtt 175 K, három tégely 4 K, hat tégely 650 K. — Több száz köszönő- és elismerő-levél.

KEMÉNY, Kassa — Postafiók 12. sz.**Értesítés.**

Értesítjük a t. közönséget, hogy az általunk készített és közkedvelt „hadi“ féltalpainkból (bőrből) Nagybecskerek és környékére nézve **WEISZ MÓR** urnál Nagybecskereken, Aradáci-ut 36. sz. a. **főraktárt létesítettünk,**

ahol minden nagyságu féltalp állandóan 3, 4, 5, 6 és 7 koronáért kapható.

Tisztelettel

„HADITALP”-TELEP
Temesvár-Jv., Hunyadi-ut 20. sz.**Haszonbérleti hirdetés.**

A III. alibunári öblözetben és Szerény község határában fekvő „Kettácska Gréda” nevezetű **1007 hold területű föld** legelőnek, kaszálónak és halászati célokra az 1917. évre haszonbérbe adatik.

Ajánlatok 500 korona bántpénzzel megterhelten alulírott részvénytársaság vezérigazgatójához **Franz J. L.** takarékpénztári igazgató urhoz folyó évi **december hó 1-ig** nyújtandók be.

A szerződés közelebbi feltételei dr. **Pollák Győző** jogtanácsosnál tekinthetők meg.

Nagybecskereken, 1916. évi november hó 18-án.

A **Sorger-féle Königsdorf-Albrechtsdorf és Giselentől Védőgátat Építő és Földmívelő Részvénytársaság.**

Dr. Pollák Győző.

Franz J. L.

Németül tudó**irodistakisasszony felvételik****Grünbaum Vilmos**
szőnyegáruházában.

HIRDETÉSEKET JUTANYOS ARÉRT KÖZÜL A „TORONTAL” POLITIKAI NAPILAP KIADÓHIVATALA.

2675—1916. szám.

1354—2.1

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előljárósága ezennel közhírré teszi, hogy a Kumán község mint erkölcsi testület tulajdonát képező **nagyvendéglőt** folyó évi **december 4-én d. e. 10 órakor** nyilvános árverésen 3 egymást követő évre a legtöbbet ígérőnek bérbe fogja adni.

Az árverés feltételei a jegyzői irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kumán, 1916 november 12-én.

Kumán község előljárósága.

Ház eladó**NAGYBECSKEREKEN, ötszobás orlikással.**

Ugyanott elköltözés folytán eladó néhány **műtárgy**, eredeti festmény, híres mesterek metszetei s képes folyóiratokból álló **könyvtár** is. :: ::
— Közelebbit a kiadóhivatalban. —

1267—x.15

Kinőtt

de jó állapotban levő

gyerekruhákatugymint **téli kabátot és meleg felsőruhákat megvesz****a rendőrkapitányság****HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.****Biztosítási ügynökségek:**

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fng.-u.
Ifj. **Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.**
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Hunyadi-u.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Martinov Szvetozár Szerb egyház palota.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-utca.

Butorgyár:

Bencze A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Ozv. Guttman Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 9.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképés:

Kremser István, Gizella-part.
Orosz Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis E., Erzsébet-hidon tul, Ambrózy szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc, Megyeház-u. 2 Tarnai-fele ház.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor, Melencei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműaru-, rövidárnyűzet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papírkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-szállodával szemben).

Közművesek:

Hoff N. és társa.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Női kalap- és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Női kalap divatterem és előnyomda:

Szehr Mariska, Gizella-part. Kurländer-udvar.

Női kalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Főtér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bencze A. és Fia.

Tüzipa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoini Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Remsing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norizzán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.